pacjent.gov.pl

Inwazyjna Choroba Meningokowa (IChM)

Data aktualizacji
2026-05-19

Inwazyjna Choroba Meningokokowa to najpoważniejsza postać zakażenia bakteryjnego wywoływanego przez bakterię Neisseria meningitidis. Za większość przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej odpowiadają meningokoki serogrupy B i C. W ostatnim czasie rośnie udział meningokoków serogrupy W.

Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową podczas kontaktu z osobą chorą (kaszlu, kichania) lub przez kontakt bezpośredni (np. podczas intymnego, głębokiego pocałunku). Meningokoki kolonizują jamę nosowo-gardłową zdrowych osób, tzw. nosicieli. Nie powodują u nich dolegliwości. Nosiciele mogą jednak przenosić patogen na inne osoby.

Powikłania

Najbardziej niebezpieczna jest Iwazyjna Choroba Meningokokowa (IChM), która obejmuje:

- zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych
- sepsę (posocznicę).

IChM rozwija się bardzo szybko, jest obarczona wysoką śmiertelnością i trwałymi powikłaniami. Należy do najgroźniejszych chorób zakaźnych człowieka. Może zagrażać życiu, jeśli leczenia nie rozpocznie się od razu.

Chorobę leczy się antybiotykami. Natychmiastowa pomoc lekarska może znacząco zwiększyć prawdopodobieństwo wyzdrowienia i zmniejszyć ryzyko powikłań.

> **Inwazyjna Choroba Meningokokowa stanowi bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia, dlatego osoba z podejrzeniem takiego zakażenia powinna natychmiast trafić do szpitala.**

Choroba meningokokowa może prowadzić do poważnych powikłań, takich jak:

- uszkodzenie mózgu
- utrata słuchu
- trudności w uczeniu się
- niewydolność nerek
- wstrząs septyczny
- zgon.

Kto jest najbardziej narażony

Chociaż każdy może zarazić się Inwazyjną Chorobą Meningokokową, niektórzy są bardziej narażeni, na przykład:

- niemowlęta i małe dzieci
- młodzież i młodzi dorośli
- osoby mieszkające w bliskim sąsiedztwie osoby chorej
- osoby z pewnymi schorzeniami, które osłabiają układ odpornościowy
- osoby podróżujące do miejsc o wysokim wskaźniku zachorowań na chorobę meningokokową.

Jak zapobiegać IChM

Chorobie zapobiegają szczepienia. Zaleca się je głównie niemowlakom i nastolatkom. Ważną grupą, której zalecane są szczepienia przeciw meningokokom są pacjenci z zaburzeniami odporności. Nie ma szczepionki, która chroni przed wszystkimi serogrupami meningokoków. Potzrebna jest szczepionka pzreciw serogrupie B i oddzielnie szczepionka pzreciw serogrupiom A, C, W, Y.

> **Szczepienia przeciw meningokokom są bezpłatne, obowiązkowe dla pacjentów do 18 r.ż. z zaburzeniami odporności oraz osób z kontaktu osoby chorej na IChM.**

Szczepienia przeciw meningokokom są odpłatne, zalecane pozostałym osobom z grup ryzyka wystąpienia IChM, do których należą:

- niemowlęta
- młodzież i młodzi dorośli
- podróżujący do krajów zwiększonego ryzyka zakażeń meningokokowych (np. tzw. pas meningokowy – region Afryki Subsaharyjskiej od Senegalu do Etiopii).

Najczęściej zgłaszane działania niepożądane to odczyny miejscowe (zaczerwienienie, obrzęk i ból w miejscu wstrzyknięcia) i łagodne reakcje ogólne (rozdrażnienie, senność, gorączka, ból mięśni kończyn, ból głowy, brak łaknienia). Objawy te pojawiają się w ciągu kilku pierwszych dni po szczepieniu i ustępują samoistnie.

Sprawdź **Szczepienia.Info**.

Przeczytaj magazyn ze Zdrowiem nr 15 pt. **„Szczepimy się”**.

Przeczytaj także

Szczepimy się

Szczepienia to najlepsza broń człowieka przed chorobami zakaźnymi i ważna dziedzina profilaktyki zdrowia. Im więcej osób jest odpornych na chorobę zakaźną, tym mniej na nią zachoruje

Dlaczego trzeba szczepić osoby z grup ryzyka

Jeśli jesteś w grupie ryzyka lub masz kogoś bliskiego, kto jest narażony na cięższy przebieg choroby zakaźnej, pamiętaj o szczepieniach. One chronią przed powikłaniami

Choroby zakaźne – koniecznie zaszczep swoje dziecko

Dzięki szczepieniom obowiązkowym niektóre choroby już nie występują lub mają ograniczony zakres. Pamiętaj o kalendarzu szczepień – to najlepsze zabezpieczenie Twojego dziecka przed groźnymi chorobami zakaźnymi i ich powikłaniami